

TEKMOVANJE KMETOVALCEV

Nagradno tekmovanje kmetovalcev je šlo precej v širino. Res je, da podatki o številu sodelujočih in o prijavljenih površinah še niso urejeni za vso državo. Iz delnih podatkov, ki se nanašajo na posamezne rajone, pa je mogoče ugotoviti, da je zanimanje kmetovalcev, posebno socialističnih kmetijskih organizacij, veliko. Samo v Vojvodini sodeluje na primer v tekmovanju 153 kmetijskih posestev, 276 obdelovalnih zadrug in okrog 200 kmetijskih zadrug z nad 10 tisoč zadrugniki — individualnimi kmetovalci. Računajo, da doseže v tej pokrajini prijavljena površina nad 166 tisoč hektarov z žitom posejane zemlje in okrog 450 hektarov sadovnjakov in vinogradov.

To pa ne pomeni, da to prvo nagradno tekmovanje v kmetijstvu ni moglo biti še bolj množično. Zvezna tekmovalna komisija je dobila več ugovorov k tekmovalnim navodilom, ki preveč omejujejo sodelovanje kmetovalcev v tej množični akciji kmetovalcev. Nekateri so na primer menili, da so najmanjše površine, ki jih mora prijaviti tekmovalna skupina, preveč velike za posamezne kulture, kakor na primer za sladkorno peso, vinograde itd. — kar onemogoča celim pokrajinam, da bi sodelovale v tekmovanju. Drugi pa zamerjajo, ker so bile nekatere zelo važne kulture, kakor so na primer tobak in še nekatere, izpuščene, kar prav tako znižuje množično bazo tekmovanja v nekaterih pokrajinah, na primer v Makedoniji itd. Zato predlagajo, naj se lista kultur, ki pridejo v poštev za tekmovanje, razširi, kakor tudi, da se naj za nekatere kulture zmanjšajo najmanjše površine, ki jih mora tekmovalna skupina prijaviti.

Ko je razpravljal o teh in drugih pobudah in predlogih, je zvezna tekmovalna komisija ugotovila, da so v večini primerov umestni in upravičeni. Komisija pa je sprejela stališče, da letos glede tekmovalnih pogojev ni mogoče ničesar več spremeniti, ker je za take spremembe že prepozno. Rok za prijavo površin so že minili in jih ni mogoče predstavljati, tako da za spremembo navodil in razširitev tekmovanja ni nobenih praktičnih možnosti. Sedaj je treba ves trud usmeriti k temu, da bo tekmovanje v teh okvirih, kakor so bili določeni, čim bolj dosledno in čim pravilneje izvedeno.

Uspeh tekmovanja bo v mnogem odvisen od dela tekmovalnih komisij, ki morajo biti skupno z zadrugami glavne nosilke te množične akcije v kmetijstvu. Izkazalo pa se je, da se ni posvetilo dovolj pozornosti organizacijski krepitvi in ureditvi okrajnih in občinskih tekmovalnih komisij in zato ni čutili dovolj njihovega dela in aktivnosti. Pred temi komisijami pa je najvažnejši del dela: spremljati morajo delo tekmovalnih skupin, nuditi strokovno pomoč proizvajalcem pri uvažanju sodobnih metod obdelovanja, pravilno in nepristransko oceniti donose in organizirati kontrolo, da bi se izognili nezasuženemu dodeljevanju nagrad itd.

Zato bi morali pri ureditvi in uvrstitvi komisij sodelovati zadruge, Socialistična zveza in vsi družbeni činitelji na vasi.

Posebno je važno organizirati dobro in pravilno kontrolo dela in rezultatov tekmovalnih skupin. Upoštevati je treba, da so možni določeni poskusi izigravanja predpisov o tekmovanju, navajanja večjih donosov, kakor pa bodo v resnici, navajanja visokih donosov na večjih površinah, kakor bodo tiste, na katerih bodo ti donosi doseženi, navajanje sosedove njive kot svoje itd. Take poskuse bo mogoče, kolikor jih bo, onemogočiti samo s stalno in učinkovito kontrolo tekmovalne komisije, kmetijskih strokovnjakov, združenih organizacij in družbenih organizacij na vasi.

Zvezna tekmovalna komisija je določila stroge ukrepe proti takim poskusom; tam, kjer bo ugotovljen tudi samo en tak primer, bo izključena iz tekmovanja vsa tekmovalna skupina in ne samo njeni posamezni člani, ki bodo izigrali predpise. Prav tako je priporočila republiškimi in okrajnimi komisijam, da nagradijo strokovnjake, ki bodo odkrili take poskuse spekulacije.

Poudariti je treba, da imajo tudi tekmovalni predpisi svoje pomanjkljivosti, ki omogočajo, da posamezniki in posamezne kmetijske organizacije pridejo do nagrad brez večjih svojih zaslug. Vzemimo na primer kmetijsko posestvo, ki ima več obratov, v tekmovanje pa je prijavilo samo enega. Kakšen rezultat bo dosežen, če bo to posestvo koncentriralo glavino svojih sredstev na prijavljeni obrat in zanemarilo proizvodnjo na drugih svojih posestvih? Tako bo na eni

strani dobilo visoke donose in nagrado, na drugi pa nizke donose in ne prav tako ugodne skupne rezultate svojega poslovanja na vsem posestvu. Po navodilih pa nagrada ni odvisna od rezultata na vsem posestvu, temveč samo od donosov na posestvu, ki je bilo prijavljeno v tekmovanje.

Drugo pa je vprašanje stroškov: koliko stanejo neko kmetijsko posestvo visoki donosi. Lahko se zgodi, da bo neko gospodarstvo doseglo visoke donose na prijavljenem zemljišču, na katerem je koncentriralo sredstva, toda za ceno čezmerno visokih stroškov, ki bremenijo vse kmetijsko posestvo. (Na nekem kmetijskem posestvu so na primer ugotovili, da zalivajo pšenico z umetnim dežjem.) Nagrada pa je odvisna samo od višine donosov, ne pa tudi od materialnih stroškov.

Vse to so stvari, o katerih ni v navodilih govora, ki pa bi jih bilo treba upoštevati. D. N.

Kmetijska posestva I. 1956

Kmetijski zavod za statistiko in evidenco je te dni objavil rezultate poslovanja splošno družbenih kmetijskih posestev v I. 1956. Ti rezultati so v primerjavi s prejšnjima dvema letoma naslednji.

Zaposleno osebje

	1954	1955	1956
Uslužbenci	7.128	7.275	8.065
Agronomi	402	437	447
Kmet. tehniki	1.327	2.028	1.870
Veterinarji	168	165	124
Ekonomisti	252	296	370

Tabela kaže, da se glede zaposlenega strokovnega osebja stanje na kmetijskih posestvih ni mnogo izboljšalo v zadnjih dveh letih. Na 883 kmetijskih posestvih dela le 447 agronomov, tako da pride na vsaki dve posestvi po en agronom. Število veterinarjev se je celo nekoliko znižalo v primerjavi s prejšnjima dvema letoma.

Donosi

Donosi kmetijskih kultur so bili v letu 1956 v primerjavi s predhodnima letoma naslednji (v stotih na hektar):

	1954	1955	1956
Pšenica	9,4	17,9	15,4
Koruzna	18,5	20,2	21,5
Konoplja	53,9	60,3	60,7
Sladkorna pesa	149	195	153
Sončnice	9,8	8,7	10,1

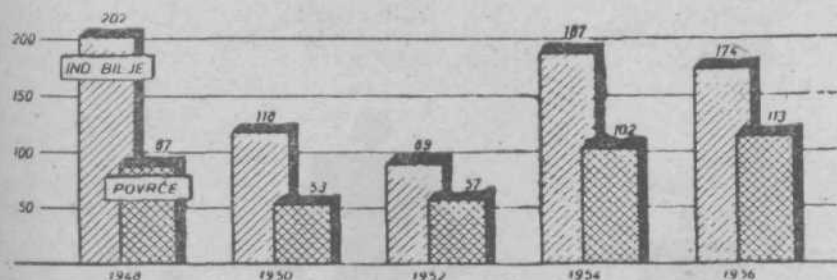
Število kmetijskih strojev

Glede strojno traktorskega parka se je stanje na kmetijskih posestvih precej popravilo v zadnjih dveh letih. Število kmetijskih strojev je bilo na kmetijskih posestvih naslednje:

	1954	1955	1956
Traktorji	3.404	3.705	4.415
Traktorski plugi	3.201	3.488	4.416
Traktorske sejalnice za žito	787	815	915
Kosilnice	2.545	2.520	2.491
Snopovezniki	2.080	2.134	2.108
Motorne mlatilnice	1.249	1.345	1.553
Selektorji	440	405	398

GIBANJE PRIDELKA INDUSTRIJSKIH RASTLIN IN VRTNIN

Povprečje 1950/59 = 100

Risba kaže, da se je pridelok industrijskih rastlin in vrtin v primerjavi s predvojnimi povprečjem povečal. Iz nje pa je tudi videti, da so nihanja pridelka teh kultur precej velika. Tako na primer imamo v pridelovanju industrijskih rastlin v I. 1948 in 1949 nagel porast, nato pa v I. 1950 in 1952 padec in končno v zad-

njih 3 do 4 letih ponovno znatno povečanje. Pridelovanje vrtin se je prav tako občutno povečalo v razdobju od leta 1953 do 1956. Potrebno je poudariti, da so donosi teh kultur še vedno sorazmerno nizki, kar kaže, da je z intenziviranjem mogoče še zelo povečati pridelok.